

5. Case of Saadi v. the United Kingdom (Справа «Сааді проти Сполученого Королівства») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-84709#%22itemid%22:\[%22001-84709%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-84709#%22itemid%22:[%22001-84709%22])};
6. Case of Kharin v. Russia (Справа «Харін проти Росії») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-103232#%22itemid%22:\[%22001-103232%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-103232#%22itemid%22:[%22001-103232%22])};
7. Case of Hilda Hafsteinsdóttir v. Iceland (Справа «Хільда Хафстейнсдоттір проти Ісландії») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-61813#%22itemid%22:\[%22001-61813%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-61813#%22itemid%22:[%22001-61813%22])};
8. Case of Foka v. Turkey (Справа «Фока проти Туреччини») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-87175#%22itemid%22:\[%22001-87175%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-87175#%22itemid%22:[%22001-87175%22])};
9. Case of Gillan and Quinton v. the United Kingdom (Справа «Джиллан та Квінтон проти Сполученого Королівства») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-96585#%22itemid%22:\[%22001-96585%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-96585#%22itemid%22:[%22001-96585%22])};
10. Case of Shimovolos v. Russia (Справа «Шимоволос проти Росії») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-105217#%22itemid%22:\[%22001-105217%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-105217#%22itemid%22:[%22001-105217%22])};
11. Case of Osypenko v. Ukraine (Справа «Осипенко проти України») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-101676#%22itemid%22:\[%22001-101676%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-101676#%22itemid%22:[%22001-101676%22])};
12. Case of Erdagöz v. Turkey (Справа «Ердагоз проти Туреччини») / European Court of Human Rights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-62670#%22itemid%22:\[%22001-62670%22\]](http://hudoc.echr.coe.int/fre?i=001-62670#%22itemid%22:[%22001-62670%22])}.

Зимовець Андрій Валерійович,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ УКРАЇНИ ЯК СКЛАДОВА МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Основою, каркасом інституційного елемента механізму охорони прав і свобод людини і громадянина виступає наявність та ефективна діяльність державних інституцій, до компетенції яких належить, по-перше, можливість здійснювати судочинство, по-друге, можливість займатися застосуванням права (поза межами судочинства), по-третє, можливість здійснювати контроль та нагляд за реалізацією принципу взаємної відповідальності держави та людини. Це такі інституції, як система правосуддя України, Верховна Рада України, Президент України (в якості гаранта додержання Конституції України та основних прав і свобод людини і громадянина), Кабінет Міністрів

України у цілому й Національна поліція України зокрема.

Розгляд цього елемента механізму охорони прав і свобод людини і громадянина передбачає висвітлення такого соціального інституту, як держава (інститут державної влади) в цілому, оскільки в аспекті забезпечення належної охорони прав і свобод людини і громадянина дуже важливе значення має те, як саме на конституційному рівні закріплено інститут державної влади і його висхідні принципи.

Отже, характер інституту державної влади в Україні визначає основну спрямованість діяльності як усіх державних інституцій у цілому, так і Національної поліції України зокрема. Його демократичність свідчить про те, що організація та функціонування Національної поліції України відбувається в напрямку забезпечення основних прав та свобод особи, визначає пріоритет гуманних, справедливих, законних засад в її діяльності. І, навпаки, наявність ознак авторитаризму (тоталітаризму) тягне за собою нівелювання прав та інтересів особи, панування держави над громадянським суспільством, взагалі підриває основи конституційного правопорядку та режиму конституційної законності.

Аналіз положень Конституції України говорить про те, що інститут Національної поліції в Україні має базуватися на загальноновизнаних, демократичних принципах, мати правову та соціальну спрямованість. Але щоб цей інститут працював так, як це передбачається, необхідна повна мобілізація сил усього українського суспільства, розробка і реалізація відповідної політики реформування громадсько-політичного життя. Треба докласти багато зусиль політиків, вчених, громадян для створення належних політичних, економічних, духовних умов суспільного і державного життя.

Якщо ми говоримо про інститут Національної поліції, то маємо на увазі структуру, яка склалася в системі виконавчої гілки влади, її призначення і функції в цій системі, принципи і нормативну базу, на яких вона побудована і діє, її компетенцію. Тільки сукупність усіх цих компонентів дає уявлення про інститут, який ми традиційно розглядаємо в якості конституційно-правової моделі.

Коли ми говоримо про державну інституцію, то маємо на увазі конкретний державний орган, організацію, установу, державне підприємство або державну посадову особу в тому вигляді, в якому вони склалися в сучасних умовах. У процесі реалізації основних засад охорони прав і свобод людини і громадянина в Україні беруть участь майже усі державні інституції (а також майже усі недержавні інституції), проте чи не визначальну роль відіграють органи виконавчої гілки влади.